

Geachte mevrouw Bouwkamp, beste Cathelijne,

Op 20 oktober hebben we het [Arnhemse Luchtdata project](#) gestart en een verzoek ingediend voor financiële ondersteuning bij meerdere partijen in de gemeenteraad waarop zeer positief gereageerd is. Voor 5000 euro kan het College binnen twee maanden onze stad op de fijnstofkaart zetten met meer dan 200 fijnstofmeters die zowel de PM2.5 als PM10 waardes meten. Het Arnhemse LuchtData project is aangesloten op het RIVM initiatief: "[Samen meten aan luchtkwaliteit](#)" Het type fijnstofmeters dat wij gebruiken is ook nog eens exact [het type sensor waarmee het RIVM een project is gestart](#) om de resultaten van alle fijnstofmeters nog beter te kalibreren waardoor de resultaten nauwkeuriger zijn:

"Op dit moment wordt de kalibratie alleen toegepast op sensoren van het type NOVA SDS011, omdat dit de meest voorkomende fijnstofsensoren is, en het dus gemakkelijk is om een groep sensoren van voldoende grootte te vergelijken met de referentiemetingen."

Ondertussen staan we al bijna twee maanden in de wacht terwijl we binnen die twee maanden tijd alle 200+ fijnstofmeters in de lucht hadden kunnen hebben. We vragen bij deze opnieuw steun voor de 200 Arnhemmers die bereid zijn tijd en geld (eigen bijdrage komt met de steun neer op maximaal 10 euro) te investeren in dit initiatief. Wijzelf hebben de afgelopen maanden uit eigen zak meer dan 10.000 euro betaald voor het "Stop de biomassacentrale" en het "Arnhemse LuchtData" project. Wij zouden verwachten dat het college het luchtdata project juist zou toejuichen aan gezien wij hen zo veel geld en tijd besparen. Indien we volgende week vrijdag geen bevestiging hebben ontvangen dat de gemeente Arnhem bereid is om bij te dragen aan dit project dan zullen we de kosten zelf voorschieten zodat we in ieder geval van start kunnen gaan.

Onze reactie op het fijnstofonderzoek van de ODRA

Als reactie op de [meerdere overlastmeldingen](#) t.a.v. de fijnstofuitstoot en stankoverlast die de biomassacentrale van Veolia in Arnhem veroorzaakt, heeft de ODRA (*Omgevingsdienst Regio Arnhem*) gisteren een [persbericht uitgebracht](#) waarin ze de resultaten van een eigen [fijnstofonderzoek van 20 november](#) hebben aangehaald. In het persbericht geven ze aan dat de uitstootwaarden bij twee van de drie metingen onder de norm lag die in de vergunningen van de centrale is toegestaan. Ze gaven ook aan dat de fijnstofmeters die wij gebruiken voor het LuchtData project niet geschikt zijn voor dit doel. Hieronder hebben we onze reactie op het persbericht en het onderzoek van de ODRA gegeven.

Belangenverstrengeling ODRA

In het fijnstofonderzoek van 20 november stelt de ODRA dat het team 'meten en advies' van de ODRA onafhankelijk milieuonderzoek uitvoert. De ODRA heeft op 16 september 2016 [de omgevingsvergunning aan Veolia](#) afgegeven. Een van de hoofdpunten uit onze [actualisatie- en intrekingsverzoeken](#) die Johan Vollenbroek (de stikstofman) heeft ingediend als bezwaar op de afgegeven vergunningen betreft dat die vergunningen een onoverzichtelijke puinhoop zijn. De Provincie Gelderland heeft ons hierover onlangs [in het gelijk gesteld](#). Op 25 september 2019 nam onze gemeenteraad de motie "[Stop Biomassacentrale Arnhem](#)" aan waarin o.a. is opgenomen dat de verstrekte vergunningen nooit op deze manier hadden mogen worden afgegeven. Naar onze mening is de ODRA dan ook niet onafhankelijk aangezien zij de vergunning verstrekt hebben die nu ter discussie staat.

Gemeten & vergunde uitstootwaardes

De ODRA beweert in het persartikel dat bij twee van de drie door hun verrichte metingen de uitstoot niet boven de vergunde normen uit kwam. Een tweede punt opgenomen in onze bezwaren op de door de ODRA verstrekte vergunningen betreft die vergunde uitstootnormen. De vergunde uitstootwaardes die in 2016 vergund zijn liggen ver boven de norm die de WHO en de Europese Unie vandaag de dag voorschrijven. Daarnaast voldoen de normen in de afgegeven vergunningen ook niet eens aan de eisen die destijds gesteld werden [volgens Johan Vollenbroek](#). Daarnaast geeft het RIVM niet voor niets het advies af om bijvoorbeeld tijdens mistige dagen geen hout te stoken. De uitstoot wordt bij mist niet afgevoerd maar blijft dan als een giftige deken over Arnhem hangen. Over de stank wordt helemaal niets gezegd.

Onbetrouwbare informatievoorziening ODRA

De ODRA heeft de afgelopen weken meerdere keren de meerdere overlastmelders van [onbetrouwbare informatie](#) voorzien:

Van: [odra medewerker - omgevingsdienst regio arnhem]

Verzonden: dinsdag 12 november, 2019 10:21

"De biomassacentrale is vanaf 24 oktober niet in werking geweest. De onderstaande verhoging aan fijnstof is daarom niet toe te wijzen aan de biomassacentrale."

Van: [arnhemspeil]

Verzonden: vrijdag 15 november 2019 00:17

"De foto hieronder is gemaakt door een gemeenteraadslid op 26 oktober nadat hij in het winkelcentrum overlast had geroken van houtverbranding. Hij gaf aan dat de hele omgeving naar houtrook stonk en dat hij het schandalig vond."

Van: [odra medewerker - omgevingsdienst regio arnhem]

Verzonden: Friday, November 15, 2019 9:16 AM

"Dank voor uw bericht. Het heeft onze aandacht."

WOB-verzoek

I.v.m. de onbetrouwbare informatievoorziening van de ODRA hebben we op [20 november een WOB-verzoek ingediend](#) waarin we alle stukken en communicatie waaronder de (interne) memo's, e-mails, documenten, rapportages, aanvragen en besluiten etc. m.b.t. de centrale van Veolia op het IPKW in Arnhem opgevraagd (vanaf het eerste moment dat Veolia in beeld is gekomen).

Derde verzoek onafhankelijke meting

Voor de biomassacentrale in Winschoten werd onlangs ook een meting verricht waarop men ook van mening was dat de uitstootwaarden onder de norm lagen. (later werd bekend dat de schoorsteen snel was schoongemaakt voordat de onderzoekers kwamen). Na veel klachten van de omwoners werd er een tweede echt onafhankelijk onderzoek geëist. Volgens het persartikel over de resultaten van dat onderzoek bleek de burgemeester [zich rot geschrokken te zijn](#) over de grove overschrijding van de normen. Er werd wel degelijk veel teveel koolmonoxide, fijnstof, benzeen en aldehyden uitgestoten. De biomassacentrale werd [per direct gesloten](#). I.v.m. de bovengenoemde belangenverstrengeling en de onbetrouwbare informatieverstrekking van de ODRA hebben we [op 24 november](#) en [op 27 november](#) het college van B&W gevraagd om een onafhankelijke meting.

Vandaag vragen we u voor de derde keer of de gemeente de klachten van Arnhemmers serieus wil nemen en een onafhankelijk onderzoek wil laten uitvoeren. Dit kan dus niet worden uitgevoerd door mensen van Veolia, het IPKW, de gemeente, de Provincie, energieleveranciers of de ODRA. De ODRA is geen onafhankelijke partij zoals we onder het kopje "Belangenverstrengeling ODRA" hebben uitgelegd maar ook omdat u in het bestuur en het dagelijks bestuur van de ODRA zit. We hebben begrepen dat u het Luchtdata project (samen fijnstofmeters bouwen) geen steun wilt geven omdat u liever blijft leunen op uw eigen project dat al tijden in de bedenken & besprekingsfase zit. U noemt biomassa een groene duurzame oplossing én CO2-neutraal en uw college is altijd duidelijk vóór de biomassacentrale geweest. U bent [publiekelijk trots](#) op de duurzaamheidsprijs die het IPKW gewonnen heeft dit jaar en lijkt dikke vriendjes te zijn met de betrokken. Wij stellen voor de onafhankelijke metingen door hetzelfde bedrijf te laten doen dat het onderzoek in Oldambt heeft uitgevoerd. Dit is <https://csc-inspecties.nl/>

Met vriendelijke groet,
Jeroen & Marloes Spaander
www.arnhemspeil.nl
+31 (0) 6 2888 3999

Voortgang LuchtAgendaDossier gemeente Arnhem:

[2019-12-05-arnhemspeil-reactie-op-het-odra-veolia-fijnstofonderzoek-van-20-november-2019.pdf](#)

[2019-12-05-arnhemspeil-onbetrouwbare-informatieverstrekking-door-odra-aan-overlastmelders-biomassacentrale-veolia.pdf](#)

[2019-12-04-arnhem-klacht-fijnstofuitstoot-en-stankoverlast-biomassacentrale-veolia-ipkw.pdf](#)

[2019-12-01-houtrookvrij-folder-kies-voor-gezond-stook-geen-hout.pdf](#)

[2019-11-30-omroepgelderland-wij-stoken-lekker-toch-veel-reacties-op-stookalert](#)

[2019-11-30-omroepgelderland-dit-weekend-de-houtkachel-aan-liever-niet](#)

[2019-11-28-arnhem-sp-pvdd-motie-luchtmetingen-giftige-uitstoot-biomassacentrale-ipkw-arnhem.pdf](#)

[2019-11-27-arnhemspeil-vragen-aan-college-van-arnhem-tav-ondersteuning-voor-het-luchtdataproject.pdf](#)

[2019-11-24-arnhemspeil-verzoek-onafhankelijke-meting-uitstoot-biomassacentrale-veolia-en-financiele-ondersteuning-luchtdataproject.pdf](#)

[2019-11-24-arnhem-klacht-fijnstofuitstoot-en-stankoverlast-biomassacentrale-veolia-ipkw.pdf](#)

[2019-11-20-arnhemspeil-burgerkracht-subsidie-aanvraag-fijnstofmeters-luchtdata-project.pdf](#)

[2019-11-20-arnhem-klacht-fijnstofuitstoot-en-stankoverlast-biomassacentrale-veolia-ipkw.pdf](#)

[2019-11-16-arnhem-klacht-fijnstofuitstoot-en-stankoverlast-biomassacentrale-veolia-ipkw.pdf](#)

[2019-11-15-arnhemspeil-handleiding-wat-kunt-u-doen-tegen-de-biomassacentrale-van-veolia-in-arnhem.pdf](#)

[2019-11-14-arnhem-klacht-fijnstofuitstoot-en-stankoverlast-biomassacentrale-veolia-ipkw.pdf](#)

[2019-11-13-arnhemcentraal-motie-metingen-ivm-biomassacentrales-luchtdata-project.pdf](#)

[2019-11-13-bnnvara-onderzoekers-verband-tussen-fijnstof-en-hersentumoren](#)

[2019-11-13-theguardian-air-pollution-particles-linked-to-brain-cancer-in-new-research](#)

[2019-11-11-arnhem-klacht-tav-fijnstofuitstoot-en-stankoverlast-biomassacentrale-veolia-ipkw.pdf](#)

[2019-11-09-arnhemspeil-voorlichting-over-houtrook.pdf](#)

[2019-11-09-arnhem-klacht-tav-fijnstofuitstoot-biomassacentrale-veolia-ipkw-arnhem.pdf](#)

[2019-11-07-arnhem-klacht-tav-stankoverlast-uitstoot-biomassacentrale-veolia-ipkw-arnhem.pdf](#)

[2019-11-06-epidemiology-within-city-spatial-variations-in-ambient-ultrafine-particle-concentrations-and-incident-brain-tumors-in-adults.pdf](#)

[2019-11-01-hartvannederland-rivm-komt-met-stookalert-voor-stoken-hout-experts-zien-liever-totaalverbod](#)

[2019-10-28-luchtwachters-arnhem-uitleg-metingen-luchtkwaliteit-arnhem.pdf](#)

- [2019-10-22-eenvandaag-steeds-meer-zorgen-om-effecten-biomassacentrales-brandende-ogen-keelpijn-en-niet-kunnen-slapen-van-de-stank](#)
- [2019-10-22-omroepgelderland-wie-wil-er-een-fijnstofmeter-in-zijn-tuin](#)
- [2019-10-04-ad-tientallen-nederlanders-gevlucht-voor-vieze-lucht](#)
- [2019-09-16-ad-nergens-in-europa-zo-veel-kinderen-met-astma-door-uitstoot-als-in-nederland](#)
- [2019-09-12-nih-gov-study-suggests-higher-air-pollution-exposure-during-second-pregnancy-may-increase-preterm-birth-risk](#)
- [2019-09-11-ad-protest-tegen-biomassacentrale-in-arnhem-geen-boom-voor-groene-stroom](#)
- [2019-09-10-ad-nergens-in-europa-zo-veel-kinderen-met-astma-door-uitlaatgassen](#)
- [2019-08-13-npr-air-pollution-may-be-as-harmful-to-your-lungs-as-smoking-cigarettes-study-finds](#)
- [2019-07-02-gov-nl-hoofdlijnenbrief-schone-lucht-akkoord.pdf](#)
- [2019-06-24-omroepgelderland-rivm-waarschuwt-voor-smog](#)
- [2019-06-22-arnhem-klacht-tav-stankoverlast-en-uitstoot-ipkw-arnhem.pdf](#)
- [2019-06-07-milieudefensie-luchtwachter-handleiding-campagnevoeren-voor-gezonde-lucht-en-duurzaam-verkeer.pdf](#)
- [2019-06-04-gov-nl-tweede-kamer-juridische-betekenis-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-inzake-het-pas](#)
- [2019-05-07-rechtspraak-milieudefensie-verliest-hoger-beroep-over-schonere-lucht](#)
- [2019-05-07-gerechtshof-denhaag-uitspraak-hoger-beroep-milieudefensie-luchtverontreiniging-met-stikstofdioxide-en-fijnstof-eis-dat-staat-zorgt-voor-schonere-lucht.pdf](#)
- [2019-04-17-gemeenteraad-arnhem-aangenomen-amendement-geen-co2-uitstoot-door-biomassa-19a16-van-de-fracties-d66-groenlinks-en-pvdd.pdf](#)
- [2019-04-11-epa-gov-integrated-science-assessment-for-particulate-matter.pdf](#)
- [2019-03-29-hei-ihme-report-global-exposure-to-air-pollution-and-its-disease-burden-english.pdf](#)
- [2019-02-18-landsadvocaat-pleitnota-in-hoger-beroep-bodemprocedure-luchtkwaliteit-is-van-groot-belang.pdf](#)
- [2019-02-13-gemeente-arnhem-nota-vaststeld-luchtagenda-naar-een-schonere-lucht-in-2025.pdf](#)
- [2019-02-13-gemeenteraad-arnhem-luchtagenda-naar-een-schonere-lucht-in-2025-amendement-meten-is-weten.pdf](#)
- [2019-02-13-gemeenteraad-arnhem-luchtagenda-naar-een-schonere-lucht-in-2025-motie-houtrook-overlast-hout-stook-ontmoedigen.pdf](#)
- [2019-02-13-gemeenteraad-arnhem-luchtagenda-naar-een-schonere-lucht-in-2025-amendement-brommers-en-snorfietsen-vernieuwen.pdf](#)
- [2019-02-13-gemeenteraad-arnhem-luchtagenda-naar-een-schonere-lucht-in-2025-amendement-geen-subsidie-op-biomassa.pdf](#)
- [2019-02-13-gemeenteraad-arnhem-luchtagenda-naar-een-schonere-lucht-in-2025-amendement-gezonde-lucht.pdf](#)
- [2019-02-13-gemeenteraad-arnhem-luchtagenda-naar-een-schonere-lucht-in-2025-motie-normen-gezonde-leefomgeving.pdf](#)
- [2018-11-00-rivm-dossier-fijnstof.pdf](#)
- [2018-10-30-malburger-steeds-vaker-klachten-over-verkeersdrukke-en-luchtvervuiling-in-malburgen](#)
- [2018-10-15-uu-astma-of-adhd-door-vieze-lucht](#)
- [2018-09-24-milieudefensie-achter-de-norm-welke-gezondheidsrisicos-voor-luchtkwaliteit-accepteren-we.pdf](#)
- [2018-08-11-nos-steden-doen-weinig-aan-luchtvervuiling-door-verkeer](#)
- [2018-08-27-theguardian-air-pollution-causes-huge-reduction-in-intelligence-study-reveals](#)
- [2018-08-00-natuurmilieu-coalitieakkoord-gemeenten-2018.pdf](#)
- [2018-07-12-gemeente-arnhem-luchtagenda-naar-een-schonere-lucht-in-2025.pdf](#)
- [2018-05-19-milieudefensie-arnhem-gezondelucht](#)
- [2018-05-02-nos-who-jaarlijks-7-miljoen-doden-door-vuile-lucht](#)
- [2018-05-00-world-health-organization-report-burden-of-disease-from-ambient-air-pollution-for-2016-english.pdf](#)
- [2018-03-13-hartvannederland-wat-vindt-nederland-een-verbod-op-houtkachels](#)
- [2018-03-06-world-health-organization-report-on-the-impact-of-the-environment-on-childrens-health-english.pdf](#)
- [2018-03-06-arnhemsekoerier-luchtwachter-ipe-van-der-deen-te-gast-bij-lokaal-diner](#)

[2018-02-15-milieudefensie-luchtwachters-in-arnhem-binden-strijd-aan-tegen-ongezonde-lucht](#)

[2018-02-15-gelderlander-arnhemse-luchtwachters-initiatief-milieudefensie-actief](#)

[2018-02-15-gelderlander-let-op-ongezonde-lucht-in-arnhem](#)

[2018-02-06-milieudefensie-waar-is-de-lucht-ongezond](#)

[2018-02-02-fern-covered-in-smoke-why-burning-biomass-threatens-european-health-report-english.pdf](#)

[2018-01-23-nos-gezondheidsraad-wil-extra-inspanning-voor-betere-luchtkwaliteit](#)

[2018-01-23-gezondheidsraad-gezondheidswinst-door-schonere-lucht.pdf](#)

[2018-01-12-epa-gov-study-shows-low-levels-air-pollution-pose-risk-older-adults](#)

[2018-01-05-fern-covered-in-smoke-why-burning-biomass-threatens-european-health-summary-english.pdf](#)

[2017-11-19-arnhemsekoerier-kom-in-actie-voor-gezonde-lucht-word-luchtwachter](#)

[2017-11-06-omroepgelderland-luchtkwaliteit-in-arnhem-te-slecht-milieudefensie-zoekt-luchtwachters](#)

[2017-11-06-volkskrant-luchtwachters-gaan-in-grote-steden-proberen-schone-lucht-af-te-dwingen-bij-stadsbesturen](#)

[2017-10-25-gelderlander-diesel-van-voor-2004-mag-centrum-arnhem-niet-meer-in-nijmegen-denkt-ook-aan-milieuzone](#)

[2017-10-25-nos-arnhem-gaat-oude-diesels-weren-met-strengste-beleid-van-het-land](#)

[2017-09-18-indebuurt-minder-leuk-nieuws-schokkende-cijfers-luchtvervuiling-arnhem](#)

[2017-09-18-gelderlander- elk-jaar-twee-baby-s-dood-door-vieze-lucht-in-gelderland](#)

[2017-09-04-bureaublauw-jaarrapportage-concentratietingen-stikstofdioxide-en-fijnstof-pm10-in-arnhem-2016.pdf](#)

[2017-06-29-harvard-edu-air-pollution-and-mortality-in-the-medicare-population](#)

[2017-01-25-gelderlander-filters-voor-afvangen-fijnstof-in-arnhem-nutteloos](#)

[2016-11-07-gemeenteraad-arnhem-groenlinks-amendement-gezonde-lucht-in-de-stad.pdf](#)

[2016-09-13-lung-health-organizations-letter-burning-biomass-creates-proven-harm-to-human-health-english.pdf](#)

[2016-06-14-ers-health-impacts-of-anthropogenic-biomass-burning-in-the-developed-world-english.pdf](#)

[2016-05-19-arnhem-direct-milieudefensie-arnhemse-lucht-mag-wel-wat-schoner](#)

[2016-05-11-milieudefensie-rapport-wat-adem-ij-in.pdf](#)

[2016-05-03-bureaublauw-jaarrapportage-concentratietingen-stikstofdioxide-en-fijnstof-pm10-in-arnhem-2015.pdf](#)

[2016-03-21-gelderlander-ergste-luchtvervuiling-van-gelderland-bij-arnhem](#)

[2016-03-09-ziut-arnhem-plaatst-allereerste-fijnstofvanger](#)

[2015-12-10-soochow-university-the-impact-of-pm2-5-on-the-human-respiratory-system-english.pdf](#)

[2015-05-28-bureaublauw-jaarrapportage-concentratietingen-stikstofdioxide-en-fijnstof-pm10-in-arnhem-2014.pdf](#)

[2015-05-11-milieudefensie-arnhem-inspreken-tijdens-raadsvergadering-recht-op-schone-lucht.pdf](#)

[2014-05-15-milieudefensie-luchtwachter-informatieblad-wat-kun-je-zelf-doen-voor-gezonde-lucht.pdf](#)

[2013-01-00-rivm-report-on-the-effects-of-deadly-particulate-pollution-dutch.pdf](#)